

אמר ליה רב יוסף: אין לפטור אדם זה משום "לשמור" – ולא לחלק, כי עניי דפומבדיתא מיקין קיין לחו, כמה ממון יקבל כל אחד לשבוע, אם כן ממון צדקה זה, שמיועד לעניי פומבדיתא, "ממון שיש לו תובעים" הוא, ואין הנפקד יכול לומר להם: לא לך אתן אלא לאחרים. ו"לשמור" הוא, הרי שומר זה כשאר שומרים, ואין לפטור אותו מחמת מה שכספי צדקה הם.

הדרן עלך החובל

ב, ואיך סבר אבבי שהוא ממון שאין לו תובעים! ? [וראה עוד מה שהאריך להקשות]. על כן פירש ה"חות יאיר" שרב יוסף היה ממונה רק על כספים שנגבים בעירו, וכסף זה הגיע מעיר אחרת אל רב יוסף, אך רב יוסף לא היה יכול לקבל אותו באותה שעה, ולא נטלו, אלא ציוה שיתנו אותו לשמירה לאותו אדם. ומה שאמר רב יוסף בסוף דבריו "לשמור" הוא הכוונה: היות ואותו אדם קיבל את הכסף שמיועד לעניים, הרי זה כאילו כבר נמטר הכסף לעניים והם הפקידו אצלו לשמור אותו [כמו שכתב הרא"ש] ועל כן חייב רב יוסף את אותו אדם לשלם את כספי הצדקה.

את הכסף בתור גבאי של צדקה, ומסרו לאותו אדם כדי שיחלק את הכסף לעניים. אך בשו"ת "חות יאיר" הרבה לתמוה בסוגיא זו: אם רב יוסף קיבל את הכסף מתחילה, הרי הוא פושע בממון עניים, שהרי אין השואל רשאי להשאל, ואף אם נאלץ היה ללכת למקום אחר, היה עליו לקבל רשות מבית דין על כך! ? ועוד, הרי משמע שרב יוסף היה הדיין שחייב את אותו אדם לשלם, ולכאורה הוא היה ה"תובע" ועליו היה לדון עם אותו אדם לפני דיין אחר! ? ועוד אם רב יוסף היה גבאי צדקה, הרי ממון זה, ממון שיש לו תובעים הוא, כדמוכח לעיל לו